

เมื่อจะใช้ยา ต้องพิจารณาอะไรบ้าง

สวัสดีค่ะคุณผู้ฟัง พบกับดิฉันและสาระน่ารู้อีกเช่นเคยนะคะ ในรายการ.....
 วันนี้ขอเสนอเรื่อง “เมื่อจะใช้ยา ต้องพิจารณาอะไรบ้าง” โดยการสนับสนุนข้อมูลจาก
 กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข ค่ะ

คุณผู้ฟังคะ คุณผู้ฟังคงจะพอทราบมาบ้างแล้วว่า ยาแต่ละชนิดนั้นมีทั้งให้คุณและให้โทษ ซึ่งการให้คุณดังกล่าว ก็หมายถึง การใช้นั้น ๆ แล้วได้ผลในการรักษา แต่อย่างไรก็ตามเพื่อความปลอดภัยในการใช้ยารวมถึงใช้ยาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ควรคำนึงถึง ๕ ปัจจัยดังนี้ค่ะ

ปัจจัยแรก คือ **ข้อบ่งใช้ของยา** โดยจะต้องมีข้อบ่งใช้ที่สอดคล้องกับอาการเจ็บป่วยที่เป็น และเป็นข้อบ่งใช้ที่ตรงกับที่ขอขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือ ออย. ซึ่งข้อบ่งใช้ของยาตัวหนึ่งอาจมีความแตกต่างกันได้ในแต่ละประเทศ ทั้งนี้ขึ้นกับ ออย. และคณะผู้เชี่ยวชาญของแต่ละประเทศที่จะพิจารณาโดยคำนึงถึงความปลอดภัย ประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความเหมาะสมกับประชากรในประเทศของตน

ปัจจัยที่สอง คือ **ประสิทธิผลของยา** ประสิทธิผลในการรักษาเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กันกับยาและสาเหตุของการเจ็บป่วย ซึ่งมีสถานะของร่างกายของผู้ใช้ยาเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เพราะยาบางชนิดไม่สามารถรักษาอาการเจ็บป่วยที่เป็นโรคเดียวกันได้ หากสภาพร่างกายของผู้ป่วยไม่เอื้ออำนวย เช่น ยาเม็ดบำรุงเลือดที่มีธาตุเหล็กเป็นส่วนประกอบจัดว่าเป็นยาที่ใช้รักษาภาวะโลหิตจางได้ดี โดยธาตุเหล็ก ซึ่งธาตุเหล็กเป็นส่วนประกอบสำคัญในการสร้างเม็ดเลือดแดงของร่างกาย แต่หากผู้ป่วยมีภาวะโลหิตจางจาก โรคธาลัสซีเมีย ซึ่งเป็นโรคทางพันธุกรรม เม็ดเลือดแดงของผู้ป่วยจะมีลักษณะผิดปกติ และแตกง่าย การได้รับยาเม็ดบำรุงเลือดที่มีธาตุเหล็กเป็นส่วนประกอบจะทำให้เกิดภาวะธาตุเหล็กเกิน และเกิดอันตรายกับผู้ป่วยได้

ปัจจัยที่สาม ได้แก่ ความปลอดภัยจากการใช้ยา โดยเริ่มจาก ต้องรู้ว่าผู้ช้ยาเป็นใคร ผู้ใหญ่ หรือเด็กหรือผู้สูงอายุ มีน้ำหนักส่วนสูงเท่าไร มีโรคประจำตัวหรือไม่ เช่น ยาพาราเซตามอล ที่ดูเหมือนว่าจะเป็นยาที่มีความปลอดภัยสูง แต่ถ้าใช้ในผู้ป่วยที่ตับบกพร่อง ก็อาจทำให้เกิดภาวะ ตับวายเฉียบพลันได้

ปัจจัยที่สี่ คือ ความร่วมมือในการใช้ยาของผู้ป่วย ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การรักษา ได้ผล ผู้ป่วยที่รักษาไม่ได้ผลส่วนหนึ่งอาจมาจากการใช้ยาที่ไม่ถูกต้อง ไม่ถูกวิธี ไม่ถูกเวลาที่ควรได้รับ ยา หรือไม่ต่อเนื่องตามขนาดของยาที่ควรได้รับ เป็นต้น

และปัจจัยสุดท้ายเป็นเรื่องของราคา ซึ่งเป็นสิ่งที่พิจารณาหลังสุด โดยคำนึงถึงเพื่อให้เกิด ความคุ้มค่า และเหมาะสมกับผู้ป่วย โดยราคาจะต้องเอื้อให้ผู้ป่วยสามารถช้ยาได้อย่างต่อเนื่องและ ได้รับยาที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับผู้ป่วย ทั้งในการรักษาและฐานะการเงิน

คุณผู้ฟังคะ ยาดิฉัน ไม่ได้ดูที่ราคาอย่างเดียวแต่ต้องดู ทั้งข้อบ่งชี้ยา ประสิทธิภาพของยา ความปลอดภัยจากยาที่ใช้ ความร่วมมือในการใช้ยาของผู้ป่วยด้วย อีกทั้ง คุณภาพของการจัดเก็บยา ซึ่งจะต้องจัดเก็บยาในสภาวะที่เหมาะสม ห่างจากความชื้น ความร้อน และแสงแดด ก็จะทำให้ยาคง คุณภาพได้ดี เพราะฉะนั้น ราคาเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่นำมาพิจารณา และราคาก็ไม่ได้แสดงถึง ประสิทธิภาพของยา การตัดสินใจว่ายาตัวหนึ่งจะดีกว่ายาอีกตัวหนึ่งนั้นจะต้องดูที่ผู้ช้ยาเป็นหลัก พร้อมทั้ง ๕ ปัจจัยที่กล่าวมาก็เป็นองค์ประกอบการตัดสินใจที่สำคัญด้วยค่ะ

ฉลาดบริโภค อาหารและยา คลิก www.oryor.com